

בשם ה' נעשה ונצליח עזרי מעם ה' עושה שמים וארץ

אה"ק

תשע"ג

35

לקוראי הגליון ולכל בית ישראל
שבת שלום
ומבורך

אֶשְׁכַּח לְיוֹסֵף

יְהוֹשֻׁעַ נְפִלְאִים וְעוֹנֵג שַׁבַּת בְּפִרְשַׁת הַשְּׁבוּעַ

משולחנו של רבי יוסף הי סימן טוב שליט"א מזה"ס "כרם יוסף"
ראש ישיבת המתמידים "אור התורה" ליומי דפגרא לצעירים מצטיינים ירושלים ת"ן

בברכת מרנן ורבנן רבותינו הגאונים ראשי הישיבות, הגאון הגדול רבי משה צדקה שליט"א ר"י "פורת יוסף" והגאון הגדול רבי דוד כהן שליט"א ר"י "חברון"

"ומזרעך לא תתן להעביר למולך" (י"ח כ"א)

איך יתכן שהמעביר חלק מזרעו למולך חייב מיתה ואילו המעביר כל זרעו למולך פטור?

אמר רב אחא בריה דרבא, העביר כל זרעו למולך פטור, שנאמר "מזרעך" ולא "כל זרעך" [מסכת סנהדרין סד:].

בביאורים על הסמ"ק מכתב ידו של רבינו משה מצורף (סימן ס"ה, חס קדמון מקופם הלאשונים) הביא שהקשה משומד אחד ימח"ש, להרב רבי יחיאל מפריש ע"ה כתוב בתלמוד דוקא "מזרעך" אבל כל זרעו פטור, ואם המעביר כל זרעו למולך אינו חוטא כל שכן וקל וחומר בן בנו של ק"ו שגם המעביר חלק מזרעו אינו חטא, דמה ההגיון שמי שמעביר כל זרעו שודאי חוטא פי כמה וכמה ייפטר מעונש?

י"ח כ"א

המוסר כל זרעו למולך אין מיתתו כפרתו

והשיבו רבי יחיאל מפריש (ס"ט, הלאו נס' כמזל' שלל ת' צפראק), כי השם יתברך נתן לנו ארבעה מיתות בית דין, שכאשר יחטא אדם ויהיה נידון באחת מהן – מיתתו כפרתו, אבל המעביר כל זרעו למולך, לחוזק וגודל החטא אין מיתתו כפרתו, ועל כן פטור ממיתה, כי לא תועיל לו המיתה. כמו שמצינו בעדים זוממים שנאמר בהם הדין כאשר זמם ולא כאשר עשה, שרק אם לא הפיקו את זממם להרוג אז נהרגים, אבל אם כבר הפיקו זממם והרגו לאותו כשר, אינם נהרגים, והיינו כאמור מאותו טעם שאז אין מיתתם כפרתם.

וכיוצא בזה כתב הרשב"א (פ"ד סימן י"ט) שהאמת בזה כדברי ספר המצוות מפני שהנותן מקצת זרעו למולך הוא טועה ושוגה באותו מקצת, וחייבו הכתוב מיתת ב"ד על שגגתו אשר שגג, או על זדונו אשר הזיד, כי מזרעו נתן למולך. למען יתכפר לו אותו עוון במיתתו על ידי בית דין, אבל הנותן כל זרעו שוטה מוחלט הוא, ולפיכך פטור הוא ממיתה ב"ד, לפי שהקב"ה אינו רוצה שיתכפרו עונותיו הנמרצים של שוטה זה, במיתה ב"ד. כי הרבה הוא לפשוט, וצריך למנוע ממנו התשובה, ושיהיה כלה במדורה של גהינם, ובשאל תחתית. וכן כתב רבינו פרץ (על הסמ"ק סימן ס"ה).

ובשדי חמד (לליס מערכת האלף אות ש"ט) כתב שיש שורש ליסוד זה במסכת מכות (ג:): שרבי יוחנן רצה לדרוש בקל וחומר שעדים זוממים אינם גולים לעיר מקלט, ומה רוצח שעשה מעשה במזיד אינו גולה, עדים זוממין שלא עשו מעשה אינו דין שלא יגלו. ודוחה הגמרא את הק"ו דאדרבה היא הנותנת הוא שעשה מעשה במזיד לא גולה כדי שלא תהיה לו כפרה, אבל הם שלא עשו מעשה יגלו, כדי שיהיה להם כפרה.

והמהרש"א כתב שמחמת סברא זו אין עונשים מיתה או מלקות על ידי קל וחומר, כי אדרבה יש לומר שהחומר אין לו כפרה.

והנה בספר אוצר אפרים (נפראק ע"י אילנה) הוסיף לבאר בשם צרוור המור שהנותן רק חלק מזרעו למולך ראוי להתכפר במיתה מחמת שהשאר אחריו ברכה מקצת זרעו לעבודת השם יתברך, אבל כשנתן כל זרעו למולך ולא השאר שם ושארית בארץ ראוי הוא שיאבד לגמרי ולא יכופר כלל ולכן אינו ראוי למיתה המכפרת.

י"ח כ"א

חייבה התורה רק כעין עבודתן שמוסרים חלק מזרעם למולך כאילו על ידי זה יוכשר שאר הזרע

רבינו בחיי (להן כ' ג') הביא מדברי הרמב"ם בספרו מורה נבוכים (ג' ל"ז) כי עובדי האש בזמנים ההם היו עושין תחבולות לחזק אמונתם והיו מפרסמים שכל מי שלא יעביר בנו ובתו באש ימותו בניו, ואין ספק כי כל אחד ואחד היה משתדל לעשות כן לרוב חמלתו ופחדו על הבן, ולמעט היזק הבן וקלותו בכך שלא היה אלא להעבירו על האש. ומבואר מזה הטעם שהמוסר כל זרעו למולך פטור ממיתה, לפי שאינו עובר על ידי זה באיסור עבודה זרה, כי לא היחה דרך עובדי עבודה זרה למסור כל זרעם, אלא רק חלק מזרעם כסגולה לשמירה כביכול לשאר זרעם. ובספר כמוצא שלל רב (נפראק) דקדק כן מדברי הר"ן (סנהדרין סד:).

וכן כתב בספר החינוך (מנהיג ר"ט) שהכומרים השקרנים היו מביטיחין אבי הבן כי על ידי תקרובת בן זה יצליח שאר זרעו בכל אשר יפנה, ותהיה הברכה והטובה מצויה בביתו, ולרוב תרמיתם לא רצו מתחילה לקבוע החוק רק במי שישאר לו זרע מלבד אותו שהוא נותן להם, פן ימאנו מלשמוע אליהם, הן לשורפו לגמרי הן להעבירו בתוך הלהב ולסכנו כדעת קצת המפרשים, ולמען יבטיחו לפתאים על הברכה והטובה בנשארים ויתפתו אליהם מתוך כך, ולכן חייבה התורה רק כשעושה כעין עבודתו ולא בצד אחר.

פתגמים נבחרים

בנושא: "עבודת הבורא"

רבי יעקב יוסף מפולנאה, היה אומר:
עבודת השי"ת שהיא עונג לצדיקים היא
עצמה – עונש לרשעים.

רבי משה חיים לוצטו, היה אומר:
האדם לא נברא אלא להתענג על השם
ולהנות מזויו שכניתו, שזה התענוג האמיתי
והעידון מכל העידונים שיכולים להימצא.

רבי יעקב יוסף מפולנאה, היה אומר:
אין אפשרות להגיע לדבקות בה' אלא על
ידי קיום כל התורה כולה.

הגאון מוילנא, היה אומר:
אם אין האדם משתדל לעלות תמיד
מעלה מעלה על כרחו ירד מטה מטה

החפץ חיים, היה אומר:
הירא שמים חושב בכל דבר שזא זה
אסור, ומי שאינו ירא חושב שזא מותר.

ישיבת המתמידים לצעירים מצטיינים שע"י מוסדות "אור התורה בישראל"

מועדי הזמנים לזמן קיץ הבעל"ט
בישיבת המתמידים שע"י מוסדותינו
בימי שישי ושבתי קודש
במרכז המוסדות – בהמ"ד "צופיוף"
רח' שלמה מוסיוף 13 (שוק הבוכרים)

🌸 **משמרה א'** 🌸

מהשעה 1 עד 2:15
(דולר וחצי)

🌸 **משמרה ב'** 🌸

מהשעה 2:15 עד 3:35
(2 דולר)

נא לדייק בזמנים / הלימוד מיועד לתלמידים רק
מגיל בר מצוה בלבד! / לימוד גמרא בלבד!!!
אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו

ספרי הרב יוסף חי סימן טוב שליט"א מחבר "אשכול יוסף" עה"ת (כת"י)

"כרם יוסף" מגילה (928 עמודים)
"כרם יוסף" בבא קמא (1000 עמודים)
"כרם יוסף" עמ"ס גיטין וקידושין
"מעדני יוסף" ברית מילה, פנינים וחי'
"כרם רבני" חכמה ומוסר

ניתן להשיג בחנויות הספרים המובחרות:
ירושלים: **יפה נוף** צומת בר אילן,
אור החיים **סנטר** מאה שערים, **ויסבקר** מול
פיצה אורי **גירסה** מול שטיבלך זכרון משה,
ולדמן בבמה"ד בעלזא, **שנקיס** רח' פתח תקוה.
הפצת ספרי קודש רח' דוד 1 שכונת הבוכרים
בני ברק: משפי' שבתאי ר' עקיבא 44 פינת הרב קוק
2. **אשדוד**: משפי' כהן רובע ג' רח' האדמו"ר מבעלז
5./25. **קרית ספר**: משפי' שחמורוב מסילת יוסף 4,
בחוו"ל: **בעייגלאיזן**
לברורים ונקודות מכירה ברחבי הארץ ניתן לפנות
למכון "כרם יוסף" טלפקס: 02-5373570 (אחה"צ)

🌸 יישוב ג' 🌸

מסירת כל זרעו למולך הוי דבר רחוק מאד מהסברא והמציאות
כי לא עולה על הדעת שיעשו כן ולכן לא הוצרכה התורה לצוות על זה

בספר **יפה נוף** (ד"ח ט', הפסקת פרש"ט ז') להגאון **רבי אברהם** בן הגאון רבי יחיאל העליר זצ"ל,
עמד לבאר את מאמר הכתוב בירמיהו (פ"ז ל"א) "ובנו במות התופת בגיא בן הנום לשרוף
את בניהם ואת בנותיהם באש אשר לא צייתי ולא עלתה על ליבי" כלומר שהיו עושים במה,
הוא המולך שהיה של נחשת ומסיקין אותו מתחתיו וידי פשוטות וניסקות ונותנין את הילד
על ידי והוא נכוה ונוהם והכומרים היו מקישין בתופים שלא ישמע האב קול הבן ויכמרו
רחמיו, תופת על שם התוף, (כ"ט).

וביאר **ביפה נוף** שכוונת הכתוב "ולא עלתה על ליבי" כי חז"ל אמרו ואיש אשר יתן מזרעו
למולך ולקדא כל זרעו, והטעם שלא צייתה התורה על דבר רחוק כזה שלא יעלה על הדעת,
שהרי שום אדם לא יעשה דבר כזה להעביר כל בניו למולך באש, ושזה כוונת הכתוב
בירמיהו אך המה לא עשו כן לשרוף רק חלק זרעם לעבודה זרה, אלא בנו את בנות התופת
לשרוף את בניהם ואת בנותיהם באש, דהיינו כל זרעו אשר לא ציוותי על זה, יען לא עלתה
על ליבי, כלומר שזה דבר רחוק מאד שאינו עולה על הדעת שיעשו כן ולכן לא צריך לצוות
על זה, לכך "הנה ימים באים נאום ה' וקברו בתופת מאין מקום".

🌸 יישוב ד' 🌸

המוסר כל זרעו למולך ודאי עושה זאת משיגעון ולא מצלילות הדעת ופטור כדין השי"ן

המהר"ל מפראג זצ"ל ביאר כי הנה דבר פלא הוא, איך מסכים ליבו של אב רחמני לשרוף
את בנו באש, אבל לפי שיטתם הנבערה של עובדי עבודה זרה זו, מציל האב הנותן בן אחד
לע"ז זו את שאר בניו מכליון, לכן אפשר לעוד לחשוב שבדעה צלולה עושה זאת האב מפני
שגרר אחרי דעה כוזבת זו, אבל מי שנותן את כל בניו למולך דבר אשר הע"ז לא תדרוש
ממנו נראה איפוא שהוא יוצא מדעת ובישגוען עשה זאת לכן פטור. וכמו שמצינו בדין
תרומה, שאם עושה כל גרונו תרומה אין תרומתו תרומה שמפני שזה סימן שאינו אדם
נורמלי ודעתו בטלה.

🌸 יישוב ה' 🌸

**המוסר כל זרעו למולך לא ילמדו המון העם ממעשיו הרעים משא"כ מי שמוסר רק חלק
מזרעו למולך ומגדל שאר בניו על דרך תורת ישראל**

רבינו **החתם סופר** זצ"ל בספרו **תורת משה** (נפלאות) מתרץ בזה דבר נפלא ונורא, כי הנה מי
שפוקר כל כך עד שנותן כל זרעו למולך אין אחרים למדים ממעשיו אלא אדרבה רק
מדברים תוהו עליו, כי יצא מן הכלל רח"ל ואינו מזיק במעשיו הרעים כל כך, אבל אדם
שמגדל שאר בניו על דרך היהדות ומתנהג כישראל, על ידי זה מחשיבים אותו העולם
לישראל, ועל כן מי שנותן בנו אחד למולך רח"ל הרי הוא מחלל ומטמא שם קודש ומחלל
השם שלמדין ממנו שאר העם, ולכן עונשו חמור יותר ממי שמוסר כל זרעו למולך.

וסיים **שרשי** (יומא פו:) כתב "מפרסמין את החנפין": שהן רשעים ומראין עצמן כצדיקים,
דמצוה לפרסמו מפני חילול השם, שבני אדם למדין ממעשיו, שסבורין עליו שהוא צדיק.
הרי שכתב שעיקר חילול השם זה כשאחרים למדין ממנו לזלזל במצוות.

מערכת "אשכול יוסף" שע"י מכון "כרם יוסף"
ומוסדות "אור התורה" בישראל
דוא"ל: keremyosef@okmail.co.il
לבקשת רבים כתובתנו בעברית: לקרקטסדקס@סלצודוהבסדן
👉 **להארות והערות**
וכמו כן אם ברצונך להצטרף למאות המנויים
לקבלת העלון ישירות למייל שלך שלח בקשה
לדוא"ל של המערכת | המאושר ע"י גדול"י שליט"א

גיליון "אשכול יוסף" יו"ל לזיכוי הרבים
על ידי האחים היקרים והמבורכים
מר **גדעון ניסים** הי"ו, ומר **אהרן ניסים** הי"ו
שנשאו על עצמם כל הוצאות הדפוס
להצלחתם ולהצלחת כל בני משפחתם שיחי'
ומקדש ומקדש לעילוי נשמת הוריהם היקרים
שלם אליה בן מסעודה ז"ל ונוריה בת גורג'יה ע"ה